

संपादकीय...

मो. ९८२२५४४०७२

ऐच्याची नांदी

‘धर्म पूछ पूछ कर मारा’, हे वाक्य इलेक्ट्रॉनिक मीडियात इतक्या वेळा उचारले गेले की त्यातून नेमका काय परिस्फोट होईल याची चिंता सर्वांनाच लागून राहिली होती. पण सुदैवाची बाब अशी की या घटनेच्या आधारे धार्मिक विद्वेष परवण्याच्या प्रयत्नाना सर्वांनी एकजुटीने पायबंद घातला. भारताची नेमकी ओळख काय आहे हे यातून पुन्हा एकदा अधोरेखित झाले आहे. देशातल्या तमाम मुस्लीम संघटनांनी या हत्याकांडाचा रस्त्यावर येऊन निषेध केला. झाले अकादमीसारख्या संघटनांचाही यात समावेश होता. विशेष म्हणजे अनेक टिकाणी मशीर्दीमध्ये शुक्रवरच्या नमाजाच्या वेळीही या हत्याकांडाचा तीव्र निषेध करून हल्लेखोरांची निर्भत्सना करण्यात आली. हे सगळे होत असताना काशिमरातील पर्यटकांच्या बाबतीत तेथील स्थानिक मुस्लीम नागरिकांनी नेमका काय प्रतिसाद दिला याचेही शेंडो विडिओ गेल्या चार दिवसांत सोशल मीडियावर प्रसारित झाले आहेत. यात पुण्यातल्या पर्यटकांनी सांगितलेल्या अनुभवांचे पण परिणामकारक विडिओ आहेत. प्रत्येक सामान्य काशिमी नागरिक या हत्याकांडामुळे मुळापासून हादरलेला दिसला, त्यातून स्वतःला सावरत या काशिमी नागरिकांनी सर्व पर्यटकांना सर्वपरीने मदतीचा हात दिला. घटनास्थळावरून भयभीत होऊन परतणार्या पर्यटकांना आपल्या खांद्यावर घेऊन हे स्थानिक नागरिक मदत करताना आढळले. टिकिटिकाणी पर्यटकांचे जे जथें जमले होते, त्यांना चहापाणी, जेवण नाशत्यापासून सर्व सुविधा स्थानिक मुस्लीम नागरिकांनी आपुलकीने पुरवल्या. एवढेच नाही तर अनेक स्थानिकांनी, महिला व मुलांना आपल्या घरात आश्रय देऊन सुरक्षितता प्रदान केली. काशिमरातून माघारी पर्यटकांना या स्थानिक नागरिकांनी आपल्या वाहनांमधून विमानतळ आणि रेल्वे स्थानकावर मोफत सोडण्याची व्यवस्था केली. काशिमी नागरिकांविषयी आजवर जी कथानके रचली गेली किंवा जागीवपूर्वक रुजवली गेली त्या सर्व कथानकाना या निमित्ताने मूळाती मिळाली आहे. काशिमी नागरिकांमधील काशिमीयत किंवा विलोभनीय होती याचे दाखले तेथून परतलेल्या पर्यटकांनी आपल्या विडिओडरे दिल्याने काशिमीविषयी सर्वसामान्य भारतीयांमध्ये पुन्हा एक आपुलकीचे नाते निर्माण झाले आहे, हे विडिओ संदेश समाजात एक वेगळेच विधायक वातावरण निर्माण ठरले आहेत. देशात सगांकडे हे चिर असताना काही ठराविक वृत्तवाहिन्यांनी मात्र याची परिणामकारक दखल घेतली दिसली नाही. हा एक प्रकारे समाजविधातकपणाच म्हणवा लोगे. देशात धार्मिक सलोखा आणि एक्य निर्माण झाले तर ज्यांची राजकीय दुकाने बंद होणार आहेत ते धास्तावणे साहजिक आहे, त्यामुळे त्यांनी त्यांच्या परीने त्यांचा अंजेंडा रेटण्याचाच प्रयत्न चालवला असला तरी त्याला इलेक्ट्रॉनिक प्रसारामध्यांनी बळी पडायचे कारण नव्हत. हलेखोरांपासून त्यांची होते आणि हा हला करताना भारतात धार्मिक विद्वेष निर्माण घावा आणि त्यातून यादवी युद्धासारखी स्थिती निर्माण घावी असा त्यांचा अतस्थ हैतू होता. त्यामुळे त्यांनी पहिल्यादा काही जणाना धमे विचारून त्यांची हत्या केल्याचा प्रकार घडला आहे. त्यांचा हा अंतस्थ डाव ओळखून संपूर्ण देशवासीय एकजुटीने या आव्हानाचा संयमाने मुकाबला करत असताना दुव्हाने काही विशिष्ट विचारसरणीचे लोक आणि त्यांना साथ देणारा इलेक्ट्रॉनिक मीडिया अतिरेक्यांचाच हैतू साथ व्हावा यासाठी प्रयत्न करताना दिसला, पण त्यातूनही देशातले नागरिक बिथरले नाहीत आणि त्यांनी आपसातले सौहार्द बिघडू दिले नाही. हा एक वेगळाच भारत या निमित्ताने सार्या जगाला पाहायला मिळाला आहे. या हत्याकांडामुळे भारतातील नागरिकांमध्ये काशिमीविषयी धर्स्तीचे वातावरण निर्माण होणार आणि त्यातून काशिमरास जाणारा पर्यटकांचा ओघ आपोआप कमी होणार हे अगदी साहजिक आहे. पण उलट आता काशिमी नागरिकांनी दिलेल्या प्रतिसादाच्या पार्श्वभूमीवर दहशतवादांचे मनसुबे हाणून पाडण्यासाठी, मुद्दाम काशीमीर दौरा करण्याचे आवाहन पर्यटकांना केले जाऊ लागले आहे. अतुल कुलकर्णी नावाच्या एका अभिनेत्याने या हत्याकांडानंतर मुद्दाम काशीमीरचा दौरा करून तिथून जे विडिओ संदेश जराके केले ते दिलासाजनक आहेत. पर्यटकांच्या अभावी काशिमीविषया स्थानिक जनतेची उपासमार व्हावी, त्यांची रोजीरोटी बंद घावी आणि ते पुन्हा विघ्यालयाच्या मार्गावर यावेत असा हलेखोरांचा स्पष्ट इरादा होता आणि तो न ओळखता येण्याइतके भारतीय नागरिक दूधखुळे नाहीत. त्यामुळे जर भारत विरोधी शक्तीचे मनसुबे हाणून पाडायचे असरातील तर आता मुद्दामहून, न घावरता देशप्रेती जनतेने काशिमरातील पर्यटकांचा हा उरलेला सीझन व्हावा जाऊ देता कामा नये. देशावर जेव्हा जेव्हा संकट येते तेव्हा तेव्हा हिंदू-मुस्लिमच नव्हे तर सर्वच जाती-धर्मांचे लोक भारतीय म्हणून एकत्र येत असतात आणि तीच आपल्या देशाची खरी ओळख आहे. ही ओळख पुन्हा जगाला नव्याने पटवण्याचे काम पहलगाम घटनेनंतर घडले आहे.

संपादकीय...

मो. ९८२२५४४०७२

सायं. वैनिक

नवी दिग्ग, नवी आगा

नवी दिग्ग, नवी आगा

नवी दिग्ग, नवी आगा

रुग्णालय व न्यायालयाच्या इमारतीचे कामे पूर्ण करा

उपजिल्हा रुग्णालय व न्यायालयाच्या इमारतीचे कामाचा आ. काळेनी घेतला आढावा

सार्वभूमंथन
कोपराय ३० | प्रतिनिधी

आ.आशुगोप

काळे

यांनी

कापराय

महाराष्ट्र

